

Biuletyn Informacji Publicznej

Instytutu Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

Dane osoby z katalogu osób "rozpracowywanych"

Imiona: Seweryn Ryszard
Nazwisko: Jaworski
Miejsce urodzenia: Warszawa
Data urodzenia: 22-05-1931
Imię ojca: Edmund
Imię matki: Eugenia
Dodatkowe informacje:

Treść zapisów ewidencyjnych

Opis materiałów	Stan zachowania	Uwagi
Seweryn Jaworski występuje w aktach sprawy obiektowej (SO) o krypt. "Klan" nr rejestr. 37004 założonej 14.11.1980 przez Wydz. III "A" KW MO w Gdańsku na działalność NSZZ "Solidarność" w Gdańsku i regionie. Akta tej sprawy zawierają charakterystyki działaczy, meldunki, notatki, plany zabezpieczeń zjazdów (w tym I Krajowego Zjazdu Delegatów NSZZ "Solidarność"), plany działań i stenogramy ze spotkań. W dniu 24.08.1982 SO "Klan" przemianowano na SO "Związek", zakończono ją dnia 10.11.1983.	IPN GD 003/166 (185/IV).	
Występuje w materiałach Sprawy Obiektowej o krypt. "Renesans" nr rejestr. 42220 dotyczącej rozpracowania struktur i członków NSZZ "Solidarność" na terenie województwa gdańskiego. Sprawa ta była prowadzona od 19 stycznia 1982 do roku 1985 przez SB z Wydz. V KW MO w Gdańsku. Zachowane materiały zawierają m.in. wykazy członków związku, osób internowanych i poszukiwanych do internowania.	IPN GD 003/176 (200/IV).	

Seweryn Jaworski 19.12.1980 został zarejestrowany pod nr. 30804 do Sprawy Obiektowej (SO) krypt. "Mazowsze" prowadzonej przez Wydz. III-A KSMO w Warszawie od 11.12.1980 pod nr 30727. Powód rozpoczęcia jego inwigilacji to "wykorzystywanie związku zawodowego do prowadzenia negatywnej działalności politycznej". Po objęciu przez S. Jaworskiego funkcji wiceprzewodniczący MKZ NSZZ "Solidarność" regionu Mazowsze zmieniono rejestrację w dn. 11.08.1981 na Sprawę Operacyjnego Rozpracowania krypt. "Seweryn". 19.01.1982 przekazano materiały w celu dalszego prowadzenia do Wydz. III Dep. V MSW. W roku 1984 sprawę przejął Wydz. V SUSW i zarejestrował 6.08.1984 pod nr 41058 - ponownie jako SOR "Seweryn". W dniu 1.09.1987 materiały tej sprawy zostały przekazane do Wydz. III-2 SUSW, a 29.01.1990 zniszczone (nr protokołu zniszczenia: NO-ZOP-00993/89). Część akt dotyczących SO "Mazowsze" i S. Jaworskiego złożono w archiwum KS MO pod nr 235/III-B.

IPN BU 0999/171 t. 8 (235/III/OB).

Seweryn Jaworski figuruje w aktach operacyjnych SB dotyczących działaczy NSZZ "Solidarność" przewidzianych do internowania, internowanych i zatrzymanych. Akta te były prowadzone w latach 1980-1982 przez Wydz. III i Wydz. V KW MO w Gdańsku pod krypt. "Gotowość".

IPN GD 0207/10 t. 1 (156/10, 911/2), IPN Gd 340/2 (911/2) t. 1.

Akta osobowe pracownika NSZZ "Solidarność" prowadzone od czerwca do grudnia roku 1981. Seweryn Jaworski pełnił wówczas funkcję członka Prezydium Zarządu Regionu Mazowsze NSZZ "Solidarność" i Zastępcy Przewodniczącego Zarządu. Po wprowadzeniu stanu wojennego 13.12.1981 akta zostały przejęte przez SB, a w dn. 17.04.1984 złożono je w archiwum Wydz. II Biura "C" MSW. Zniszczono je w końcu roku 1989 (protokół brakowania nr 108). Zachowano mikrofilm oznaczony nr 9968/2.

IPN BU 0584/2 (9968/2).

Występuje w opracowaniu Biura "C" MSW z roku 1981 zatytułowanym: "Liderzy i doradcy NSZZ "Solidarność". To opracowanie zawiera m.in. karty personalne z naklejonymi zdjęciami, wykazy członków zarządów Regionów NSZZ "Solidarność", wykazy delegatów na I Krajowy Zjazd tego Związku i jego doradców.

IPN BU 024/151 (041/151, sygn. S 4/1-41).

W dniu 13.12.1981 Seweryn Jaworski został internowany na mocy decyzji Komendanta Wojewódzkiego MO w Gdańsku, a następnie decyzji KS MO, w ramach ogólnokrajowej akcji MSW o krypt. "Jodła" i osadzony w Zakładzie Karnym w Wejherowie. Dnia 30.12.1981 został "przewieziony z Gdańska" do Aresztu Śledczego i tzw. Ośrodka Odosobnienia w Warszawie-Białoleśce. Zwolniony z internowania 22.12.1982. Figuruje w "Wykazie alfabetycznym osób internowanych w okresie stanu wojennego".

IPN BU 0787/288 (3762/III), IPN BU 01326/1561 (3762/3), IPN Po 161/1.

Akta internowanego prowadzone przez administrację więzienną Zakładu Karnego w Wejherowie i Ośrodka Odosobnienia w Białoleśce. W dniu 22.12.1982, w związku z wszczęciem postępowania przygotowawczego przez Naczelną Prokuraturę Wojskową, w stosunku do internowanego S. Jaworskiego zastosowano areszt tymczasowy, co formalnie zakończyło jego internowanie. Następnie przewieziono go z Ośrodka w Białoleśce do Aresztu Śledczego Warszawa-Mokotów.

IPN BU 448/155 (155/12/83).

W dniu 22.12.1982 Seweryn Jaworski - b. członek Komisji Krajowej NSZZ "Solidarność" i wiceprzewodniczący Zarządu Regionu "Mazowsze" tego Związku - został objęty śledztwem nr RSO-2/82 wraz z 6 innymi przywódcami NSZZ "Solidarność". Śledztwo było prowadzone przez Wydz. I Biura Śledczego MSW. Zarzut główny brzmiał, że "(...) dążył do obalenia przemocą socjalistycznego ustroju PRL i osłabienia jej mocy obronnej". Postanowieniem Naczelnej Prokuratury Wojskowej z dn. 3.08.1984 śledztwo zostało umorzone na mocy amnestii z dn. 21.07.1984. Następnie jego materiały złożono w archiwum Wydz. II Biura "C" MSW pod nr 7596/III.

IPN BU 01101/1 t. 1-72 (7596/III), IPN BU 01092/1 (7596/3), IPN BU 514/4 (V Pn ŚI II 3/82).

Akta osobowe tymczasowo aresztowanego Aresztu Śledczego Warszawa-Mokotów. Seweryn Jaworski został tymczasowo aresztowany dnia 22.12.1982 w związku ze śledztwem wojskowej prokuratury jako podejrzany o "działalność spiskową celem obalenia przemocą politycznego ustroju PRL". W trakcie jego pobytu w Areszcie Śledczym, w dniu 30.04.1983 użyto wobec niego siły fizycznej - po odmowie zdjęcia znaczka o symbolach narodowych. „Ponadto w dniu 01.05.1983 r. w stosunku do w/w zastosowano szczególnie środki bezpieczeństwa w postaci umieszczenia w celi zabezpieczającej. Powodem zastosowania tego środka było głośnie nawoływanie innych osadzonych do przeprowadzenia zbiorowych wystąpień godzących w ustalony porządek i bezpieczeństwo w Areszcie”. S. Jaworski został objęty amnestią na podstawie ustawy z 21.07.1984 i zwolniony w dn. 3.08.1984.

IPN BU 620/1 (128/82).

Występuje w opracowaniu Wydz. III Dep. V MSW zatytułowanym „Niektóre materiały za lata 1981-1983 dotyczące wprowadzenia, łagodzenia i znoszenia rygorów stanu wojennego”. Seweryn Jaworski został odnotowany na liście internowanych członków Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”, z którymi SB przeprowadziła rozmowy ze „skutkiem negatywnym”.

IPN BU 0649/15.

W dniu 3 maja 1985 Seweryn Jaworski - osadzony w areszcie 1 maja 1985 - został skazany wyrokiem Sądu Rejonowego dla m. st. Warszawy (VIII Wydział Karny) na 3 miesiące aresztu za udział w „zbiegowisku publicznym” w dniu 1.05.1985 w Warszawie - u zbiegu ul. Kasprzowicza i ul. Przy Agorze. Został skazany, ponieważ „(...) nie opuścił zbiegowiska publicznego pomimo wielokrotnych wezwań milicji do rozejścia się (...)”. Został zwolniony z Aresztu Śledczego Warszawa-Mokotów dnia 1.08.1985.

IPN BU 620/2 (48/85).

Figuruje w Sprawie Operacyjnego Rozpracowania o krypt. "Dach" nr rejestr. 37233. Sprawa ta została wszczęta przez SB w związku z faktem ujawnienia przy ul. Rakowieckiej 24 - na dachu bloku "A" SGPiS - aparatury, którą określono jako radiostację. Stołeczna SB prowadziła tę Sprawę w latach 1985-1988.

IPN BU 0258/227 t. 2 (II-9884).

Figuruje w aktach śledczych Wydz. Śledczego SUSW o nr S-64/85 - prowadzonych w okresie od 11.10.1985 do 5.08.1986. To postępowanie wszczęto w związku z zainstalowaniem na dachu baru "Donald" przy ul. Rutkowskiego w Warszawie aparatury nagłaśniającej, przez którą zamierzano wzywać do bojkotu wyborów do Sejmu PRL. Ekspertyza SB wykazała, że jeden z głosów na kasecie - wzywających do tego bojkotu - należy do Seweryna Jaworskiego.

IPN BU 0331/361 (3217/III), IPN BU 01326/321 (3217/3).

Figuruje w aktach Prokuratury Wojewódzkiej w Warszawie o nr II DS 136/85 prowadzonych w okresie od 11.10.1985 do 21.02.1986. Seweryn Jaworski został aresztowany 25.10.1985, był przetrzymywany w Areszcie Śledczym Warszawa-Mokotów za "sporządzenie nagrania nawołującego [ludność] do bojkotu wyborów do Sejmu". Zwolniony z tego Aresztu 10.09.1986.

IPN BU 576/315 (II Ds 136/85).

Akta Sądu Rejonowego dla m. st. Warszawy z okresu od 24.02.1986 do 10.09.1986. Seweryn Jaworski został oskarżony "(...)" o to, że w sierpniu 1985 r. w Warszawie, w celu wywołania niepokoju publicznego, w wypowiedzi utrwalonej przy pomocy zapisu magnetofonowego, wzywał do bojkotu wyborów do Sejmu PRL, określając je m.in. jako farsę oraz potwierdzenie podłości władzy, terroru i nędzy, przy czym w dniu 10 października 1985 r. z zamiarem rozpowszechnienia m.in. tej wypowiedzi, instalowano na dachu baru "Donald" przy ul. Rutkowskiego w Warszawie urządzenia odtwarzające i nagłaśniające". W związku z tym oskarżeniem, dnia 15.05.1986 S. Jaworski został skazany przez Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy na 2 lata pozbawienia wolności i 6 tys. zł grzywny - za "instalowanie bez wymaganego zezwolenia na dachu baru „Donald” i w przyległym do niego budynku urządzeń nagłaśniających z zamiarem nadania audycji nawołującej do bojkotu wyborów do Sejmu PRL w celu wywołania niepokoju publicznego". W dniu 10.09.1986 Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy umorzył jednak to postępowanie, w związku z czym S. Jaworski został zwolniony z aresztu.

IPN BU 566/15 t. 1 (VII K. 292/86, II KRN 109/92).

Występuje w raportach warszawskich jednostek MO z lat 1987-1989, w tym Dzielnicowego Urzędu Spraw Wewnętrznych Warszawa-Żoliborz, o zatrzymaniach osób "podejrzanych o działalność antypaństwową". Raporty te są oznaczone numerami: KZ-1054/87, KZ-1052/87, KZ-1051/87, KZ-1050/87, KZ-1049/87, KZ-1030, KZ-1030/87, KZ-1121/88, KZ-1120/88, KZ-1093/88, KZ-1094/88, KZ-1092/88, KZ-1086/88, KZ-1085/88, KZ-1084/88, KZ-1055/89).

IPN BU 2844/68 (201/12/6), IPN BU 2844/76 (201/13/8).

Figuruje w materiałach Departamentu Studiów i Analiz MSW z lat 1987-1989 dotyczących Grupy Roboczej Komisji Krajowej NSZZ "Solidarność" oraz "Porozumienia na Rzecz Demokratycznych Wyborów w NSZZ "S". Teczka tych akt zawiera m.in.: tzw. informacje dzienne SB, "list 22 działaczy b. "Solidarności" do Lecha Wałęsy" oraz notatki służbowe.

IPN BU 0726/55 (222/33).

Występował w aktach operacyjnych Wydz. "B" WUSW w Gdańsku z lat 1987-1988. Między innymi w marcu 1987 został odnotowany w kartotece Biura "B" SB za "domniemany kontakt z dyplomatami Wielkiej Brytanii".

Materiałów brak. Wpis na podstawie zapisów kartoteczno-ewidencyjnych.

Akta dochodzeniowo-śledcze prowadzone przez Wydz. Śledczy SUSW pod nr 131/88 w okresie od 1 maja 1988 do 1 maja 1989. S. Jaworski brał udział w organizowaniu "nielegalnego zgromadzenia" i "nielegalnego pochodu w dniu 01.05.1988" w okolicy kościoła p.w. św. Stanisława Kostki w Warszawie, tj. "na ul. Felińskiego" i "na ul. Krasińskiego", gdzie "nawoływał do popierania akcji strajkowych w Polsce". Został za to ukarany grzywną w wysokości 50 tys. zł przez Kolegium Rejonowe ds. Wykroczeń. W dniu 19.01.1989 Kolegium Ds. Wykroczeń II Instancji przekazało tę sprawę do ponownego rozpatrzenia, została ona ostatecznie umorzona dnia 2.05.1989.

IPN BU 01326/814 (138/88).

Akta dochodzeniowo-śledcze nr 131/88 prowadzone przez Wydz. Śledczy SUSW od 6.05.1988 do 12.12.1988. W dniu 6.05.1988 S. Jaworski został zatrzymany na terenie Huty Warszawa, gdzie dostał się bez przepustki i "próbował nakłonić pracowników do protestacyjnego strajku. Osadzony w areszcie DUSW Warszawa-Praga Północ. Wystosowano wniosek o ukaranie go. Dnia 6.05.1989 nastąpiło przedawnienie ścigania w tej sprawie.

IPN BU 0367/1 t. 300 (3421/III).

Akta Wydziału Śledczego SUSW w sprawie o wykroczenie prowadzone w okresie od 23.08.1988 do 15.12.1988. W dniu 22.08.1988 S. Jaworski został zatrzymany i postawiony przed Kolegium ds. Wykroczeń za to, że "(...) podjął działania w celu wywołania niepokoju publicznego w ten sposób, iż nie będąc zatrudniony przedostał się w sposób nielegalny (...) na teren Huty Warszawa w Warszawie, a następnie wywoływał pracowników tego przedsiębiorstwa do podejmowania akcji strajkowych". Za powyższe S. Jaworski został ukarany "1 miesiącem aresztu zasadniczego, opłatą 1500 zł kosztów postępowania oraz przypadkiem przedmiotów służących do popełnienia wykroczenia". Dnia 8.09.1988 Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy - działając w trybie odwoławczym od ww. orzeczenia Kolegium - uznał S. Jaworskiego winnym popełnienia zarzucanych mu czynów. Sąd zmienił jednak wyrok o wymiarze kary pozbawienia wolności z 30 dni na 21 dni.

IPN BU 01326/872 (199/88).

Akta penitencjarne Zakładu Karnego w Warszawie-Służewcu z okresu od 22.08.1988 do 11.09.1988 dotyczą pobytu S. Jaworskiego w tym więzieniu - po orzeczeniu wyroku jego aresztu przez Kolegium ds. Wykroczeń (w sprawie nawoływania załogi Huty Warszawa do strajku w dniu 22.08.1988). W związku z odwołaniem od ww. wyroku tego Kolegium, nakazem Sądu Rejonowego dla M. St. Warszawy z 8 września 1988 S. Jaworski został zwolniony z ww. Zakładu Karnego w dniu 11.09.1988.

IPN BU 516/292 (60/88).

Akta paszportowe Seweryna Jaworskiego wykazują między innymi, że w styczniu 1983 r. otrzymał on zastrzeżenie wyjazdów zagranicznych do wszystkich krajów świata oznaczone nr Z-7885/84/83. To zastrzeżenie wyjazdów, poczynione na wniosek Biura Śledczego MSW, obowiązywało w okresie od 12.01.1983 do 4.01.1984, następnie zostało przedłużone i ostatecznie anulowane dnia 20.01.1987 za zgodą Departamentu III MSW.

IPN BU 797/65961 (EAGZ 65961).